

उद्भवाचे अंतर मुख्य साठवण टाकीपासून ३ कि.मी. पेक्षा जास्त होत असेल, किंवा १०० मीटरपेक्षा जास्त उंचीवर पाणी न्यावे लागणार आहे, अशा योजनांमधील ३ कि.मी. पेक्षा पुढील अंतरावरील पाईप लाईन, ब्रेक प्रेशर टँक, पंपिंग मशिनरी इत्यादी कामांसाठी येणा-या खर्चावर लोकवर्गणी माफ करण्यासाठी शासन स्तरावर समिती गठित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग
शासन निर्णय क्रमांक ग्रापाधो-१११०/प्र.क्र.१४१/पापु-०७
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२ दिनांक १ जुलै, २०१०

वाचा: शासन निर्णय पा.पु.व स्व.वि.क्र. ग्रापायो-१२०८/प्र.क्र.९६/पापु-०७,
दि. १८ ऑगस्ट, २००८

प्रस्तावना:

संदर्भाधीन शासन निर्णयान्वये पाणी गुणवत्ता बाधित गावे /वाड्या तसेच अन्य गावे / वाड्या जेथे नव्याने पाणी पुरवठा योजनेची आखणी करताना, जवळपास पिण्याच्या पाण्याचे सुरक्षित व खात्रीचे उद्भव उपलब्ध न झाल्याने त्यांना ३ किलोमीटर व त्यापेक्षा जास्त अंतरावरील उद्भव निवडावे लागतात किंवा विशिष्ट नैसर्गिक परिस्थितीमुळे ज्या योजनांसाठी १०० मीटर पेक्षा जास्त उंचीवर पाणी उचलावे लागणार असेल, अशा योजनांच्या बाबतीत संबंधित गावे / वाड्यांवरील लोकवर्गणीचा भार कमी करण्यासाठी त्यांना योजनेची उद्भवापासून साठवण टाकीपर्यंतची पाईपलाईन, ब्रेक प्रेशर टँक, पंपिंग मशिनरी इ.वरील खर्चावरील लोकवर्गणी माफ करण्यासाठी शासन स्तरावर समिती गठित करण्यात आली आहे.

२. या समितीच्या समोर आलेल्या प्रस्तावांवरून शासनाच्या असे निदर्शनास आले की, ३ कि.मी. पेक्षा लांबीच्या उपांगासाठीच्या लोकवर्गणी मागणीबाबत पुरेशी स्पष्टता होत नव्हती, सबब यां संदर्भात स्वयंस्पष्ट सूचना देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:

प्रस्तावनेत नमूद केलेल्या बाबींचा विचार करून पाणी गुणवत्ता बाधित गावे /वाड्या तसेच अन्य गावे / वाड्या जेथे नव्याने पाणी पुरवठा योजनेची आखणी करताना, जवळपास पिण्याच्या पाण्याचे सुरक्षित व खात्रीचे उद्भव उपलब्ध न झाल्याने त्यांना ३ किलोमीटर पेक्षा जास्त

अंतरावरील उद्भव निवडावे लागतात किंवा विशिष्ट नैसर्गिक परिस्थितीमुळे ज्या योजनांसाठी १०० मीटर पेक्षा जास्त उंचीवर पाणी उचलावे लागणार असेल, अशा योजनांच्या बाबतीत संबंधित गावे / वाड्यांवरील लोकवर्गणीचा भार कमी करण्यासाठी शासन स्तरावर गठित करण्यात आलेल्या समितीपुढे योजनांचे प्रस्ताव सादर करण्यासाठी / मान्यतेसाठी पुढीलप्रमाणे सूचना देण्यात येत आहेत.

- ३ कि.मी. पुढील मुख्य पाईप लाईन, ३ कि.मी. पुढील वाढीव अंतरामुळे पंपिंग मशिनरीमध्ये करावी लागणारी वाढ आणि पुढील वाढीव अंतरामुळे आवश्यकतेनुसार ब्रेक प्रेशर टँकचा समावेश करणे यासाठीचा खर्च यासाठी १० टक्के लोकवर्गणी लागू होणार नाही.
- प्रस्तावित योजनेसाठी गावाच्या जवळपास किमान अंतरावर कोणताही खात्रीशीर उद्भव उपलब्ध नाही याबाबतचे संबंधित उप संचालक, भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा यांचे प्रमाण पत्र आवश्यक आहे.
- सध्या या योजनेतील समाविष्ट गावांमध्ये अस्तित्वात असलेल्या पाणी पुरवठा उपाययोजनांकरिता ग्रामपंचायती आवश्यक त्या प्रमाणात पाणी पट्टी आकारित आहेत व वसूली होत आहे व प्रस्तावित योजना कार्यान्वित झाल्यावर या योजनेची संपूर्ण देखभाल दुरुस्ती करण्यात व त्यानुसार आकारण्यात येणारी पाणीपट्टी भरण्यास तयार असल्याबाबतचा संबंधित ग्रामपंचायतींचा ठराव सोबत सादर करण्यात यावा.
- लोकवर्गणी भरण्यापासून सूट ही केवळ ३ कि.मी. च्या पुढील मुख्य पाईप लाईन, ब्रेक प्रेशर टँक, ३ कि.मी. च्या पुढील अंतरासाठी पंपिंग मशिनरीमध्ये करावी लागणारी वाढ यासाठी अनुज्ञेय आहे.
- उर्वरित सर्व उपांगावरील खर्चाच्या १० टक्के इतकी लोकवर्गणी भरण्यास ग्राम पंचायतीची तयारी असावी.

जिल्हा परिषदांकडून लोकवर्गणी मध्ये सूट देण्यासाठी प्राप्त होणाऱ्या प्रस्तावास पुढील अटीच्या

अधीन राहून समितीकडून जिल्हा परिषदेस सहमती कळविण्यात येईल.

१. या शासन निर्णयाच्या दिनांकानंतर प्रशासकीय मान्यता मिळालेल्या ग्रामीण पाणी पुरवठा योजना लोकवर्गणीत सूट मिळण्यास पात्र असतील.
२. या शासन निर्णयाच्या दिनांकानंतर सुधारित प्रशासकीय मान्यता मिळालेल्या योजनांचा विचार करण्यात येणार नाही.
३. या शासन निर्णयाच्या दिनांकापूर्वी प्रशासकीय मान्यता मिळालेल्या ग्रामीण पाणी पुरवठा योजनांचा पुनर्विचार करता येणार नाही.
४. प्रादेशिक पाणी पुरवठा योजनांसाठी ज्या प्राधिकार्यांनी तांत्रिक मान्यता दिली असेल, त्या प्राधिकार्यांनी काळजीपूर्वक शहानिशा व पडताळणी करून समितीस प्रस्ताव सादर करावा.
५. शासन स्तरावर मान्यतेसाठी प्राप्त योजना स्वयंसंतुलित आहे याची समितीकडून खातरजमा करण्यात येईल. स्वयंसंतुलित नसणाऱ्या योजना नाकारण्यात येतील.
६. योजना पूर्ण झाल्यानंतर संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्थेने योजना हस्तांतरीत करून घेणे बंधनकारक राहील. त्या आशयाचा ठराव प्रस्तावासोबत आवश्यक आहे.
७. योजना सुरळीत चालू राहण्यासाठी आणि स्वयंसंतुलित होण्यासाठी पाणीपट्टीच्या दरात टप्प्या-टप्प्याने वाढ करणे अनिवार्य राहील.

वरील सूचना या शासन निर्णयाच्या दिनांकापासून अंमलात येतील.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या वेब साईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०१००७०२१८३५३९००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही/-

(श्री. श्री. घोलप)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

मा.मंत्री (पाणी पुरवठा व स्वच्छता) यांचे खाजगी सचिव,

मा.राज्यमंत्री (पाणी पुरवठा व स्वच्छता) यांचे खाजगी सचिव

विभागीय आयुक्त (सर्व)

सदस्य सचिव, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, मुंबई

संचालक, भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा, पुणे

सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद

सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी,

सर्व अधीक्षक अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण

सर्व कार्यकारी अभियंता, ग्रामीण पाणी पुरवठा विभाग, जिल्हा परिषद

महालेखापाल, महाराष्ट्र -१ मुंबई (लेखा परीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता)

महालेखापाल, महाराष्ट्र -२ नागपूर (लेखा परीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता)

मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी लेखा, नवी मुंबई

उप मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी लेखा, नाशिक, पुणे, औरंगाबाद, अमरावती व नागपूर

सर्व प्रादेशिक उपसंचालक, भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा

सर्व प्रादेशिक मुख्य अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण

सर्व जिल्हा वरिष्ठ भूवैज्ञानिक, भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा

सर्व कार्यकारी अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण

सर्व गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती

नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई

वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,

ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई

मंत्रालयातील इतर सर्व विभाग,

पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभागातील सर्व पर्यवेक्षीय अधिकारी व कार्यासने

निवडनस्ती, कार्यासन क्रमांक पापु-०७